

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit vtilissim[us] tractat[us] q[ui] intitulatur
horologiu[m] eterne sapi[enti]e**

Seuse, Heinrich

Allosti, 1486

De vicissitudine visitatio[n]is diuine: [et] q[ua]liter a[n]i[m]a debet se
tu[n]c tenere

urn:nbn:de:hbz:466:1-30857

folio 11. - 30
40

ipos pferēdā: t̄ quo decreuit hec incipe a sanctuario suo: utiq; melius sibi a peccatis cauerēt: quin potius omnē penaz tēpora lem sustinerēt: q̄ oculos iudicis hui⁹ offenderent. Deu dñator dñe: q̄ tribilis ē facies tua nimis: q̄ pcellosa ⁊ acutissima vba tua. Lotus tremo ad tantā indignationē. O visio horribilis et metuēda nimis: t̄ sumā cū diligētia p̄cauenda. Rogo ⁊ obnixe te flagito rex oīpotens p̄ tuā bonitatez imensam: tuere me q̄so ab bac visione horrēda. Fac mihi in hoc tpe quicqd tibi placue rit. Impone leges. adauge tribulatiōes: aduersitates m̄tiplica infirmitates cētuplica: quicqd tibi placuerit libētissime feram. Hoc solū supplicans: vt a facie furoris tui p̄cere mihi digneris. Siquidē tātus ē mihi timor dñi: etiā cū soluz leuis suspicio oc currerit: q̄ culpis meis exigentib⁹ facie tuā paulisper auertas a me: t̄ q̄ te iudicē meū offendrim: vt oīno q̄escere nō valeā: s̄ totus pre dolore ⁊ meroze in memetipō cōtabescebā: t̄ quo pos sem sustinere illā terrifica faciē plenā ira ⁊ idignatiōe. Ue mi seris ⁊ obduratis peccatorib⁹. Ue ifernalib⁹ ⁊ damnatis aīabus ac guersis spiritib⁹: qui hāc faciē furibundā in sua tribili dispo sitione absq; omni spe ḡe visuri sunt: t̄ audituri illud horrēdū tonitruū. Te maledicti in ignē eternū. O maledictū eternū. O obprobriū sempitēnū qđ nunq̄m delcbit. Quis cogitare sufficit diem istā tremēdāz. Deniq; si tam intollerabilis ē patēne faciei tue ad emēdandū nō ad pdendū filios tuos seueritas stupēda: vt inferno similis eē videat. Quis ergo tuā faciē terribile ōni spe p̄uatus videre poterit. Guadeo pindē oībus hominib⁹ ma xime pctōribus: ne se silencio tuo v̄isqueq; cōmittant. Taces eni ⁊ peccata videre dissimulas. Cū vero arripuerit iudiciū manus tua: reddis yltionē hostibus tuis: t̄ his q̄ oderūt te retribu is. Quomodo q̄so oīp̄fima bonitas verū eē poterit te eē amabilem: cū sis **Sapiētia** Terribilis quidē sū pctōribus terribilis. Sapiētia amabilis aut̄ iustis ac me dili gentib⁹. Ego deus q̄ nō mutor scdm qualitatē ⁊ diuersitatē me aspicientiū dissimilis videbor. Electos meos in hoc mundo t̄ more p̄iter ⁊ amore iugis habere expedīt: vt t̄ timor semper aīam sollicitās a noxys retrahat excessib⁹ ⁊ amor letificās eri gat ad superna.

De vicissitudine visitatiōis diuine: t̄ qlif aīa dēt se tūc tenere.

HElīantissim⁹ dñi habitabit
in eo cōfidēter: quasi in thalamo tota die cōmorabitur

Item S.

et inter humeros illi⁹ re^qescet. **H**ec et bis similia q̄ pfecto amo
ri alludūt verba: dū aure cordis p̄cipio vehement⁹ suspiro: cum
me tam longe a fructu desiderato huius amoris esse cognosco.
Nam subtractio dilecti cōtra votū diligētis quā sepius exptuz
me eē fateor: p̄cipiuus mibi videt in amore labor et dolor. Quā
tum enī quis de dilecti letat et gaudet p̄sentia: tantū de eius ab
sentia dolet et tristat. **A**t hec ē illa iſipida amoris regula nimiū
affictiua: quā in freno amore declinare volui: et nuc ipsam q̄qz
in amore diuino inueni. **H**oc ē ergo qd̄ habeo aduersuz te mat̄
pulcre dilcionis et̄na sapia ipugnās tuū amore: quez nudiuster
tius tñ extulisti. **V**icissitudo naqz pdicta nō solū in freno amo
re: veruetiā in tuo videt habere locū. **F**requētissime enī dum
mens amātis in thalamo cordis quieti⁹ te habere putat: et fedē
re sempiēno brachys amoris te sibi cōstrinxisse iſepabiliter esti
mat: subito q̄ putabar is adeē: nescio quo aufugis: et q̄ estimaba
ris cōstrict⁹ eē: longius recedis et non cōpares. **S**z aiam dolore
plena post te derelinq̄s: et dū cor amantis post te ardet: aia te si
tit et corpus infirmū languescit: te solū vnicū cordis gaudiū to
tis cupiēs visceribus dissimulas et q̄si aspnando nullo oino das
intelligibile responsū. **Q**uid ē hoc? **N**unqđ nō ipm impium ac
crudele ē nimiū: condescendere nolle ei quem ipse vulnerasti:

Sapientia Magnitudo et pulcritudo cuiuslibet cre
ature poterit pro me respondere:

Discipulus **N**uquid hoc sufficit aie amoroſe? **L**i
tētē mihi relucere indubitan⁹ cognoscat: et te p̄ hoc q̄si p̄ qddaz
vestigiū sume pulcrū et bonū eē intelligat longe tñ adhuc distat
a suo fine. **S**apientia Si hoc nō sufficit saltē d̄ sacra
desiderato. **S**criptura contenta sit: vbi me
sufficien⁹ si diligens fuerit poterit iuenire. Quālibet paginam
pro littera amorosa tanqz in amoris solaciū p̄ me sibi transmis
sam suscipiat. **Q**uia quecūqz scripta sūt: ad consolationē ipi⁹ scrip
ta sunt: ad subleuationē spei et instauratiō caritatis. **N**onne
hec tibi videntur arguēta dilectionis amāti sufficer debere?

Discipulus **O** totius magistra amoris ac dilectio
nis: q̄re sic loqris: nūquid nō es ver⁹
amator: nuquid nō et p̄ceptor amoris: et vt melius dicam certe
amor ip̄e es. **I**git vere et indubitan⁹. nosti conditiones cordis
amorosi: et ideo tā alieno modelo q̄ de amore te nō cōuenit. **T**u
scis o amator et ne qr̄ amanti nimis paruū ē: quicqd hoc est qd̄

siuum amatū non ē. **N**ihil enī amanti sufficit: nisi ipm amatum
 cū presens fuerit. **E**n scūs es in corde meo quasi ignis estuans
 claususq; in ossibus meis: t deficio ferre nō sustinēs. **D**amātis
 simū amoris obiectū: tu cordis mei tam potentē possides domi
 ciliū: te in armariolo cordis mei tam delicate teneo repositum
 t me totū sic amor tu' sua cōstrinxit vi: vt etiā si lingue boim t
 angelorū cūctoz te mibi pconio extollerēt singulari: t multa d
 te narrarēt seu scripta amorosa demōstrarēt: minime pficerent
Quin potius amantis affectū interdū impedire possent: iplere
 aut̄ desideriū nō valerent. **S**z illuc tota pgit cordis mei intētio
 vt te solū vnicū cordis mei thesaurū inueniat: t in te solo vero
 bono iugis cōquiescat: modica horula absq; tua felicissima pre
 sentia mibi anni vnius spaciū videt habere. **U**nde pia dulcedo
 noli queso indigno famulo tuo eē aliena. **T**empe cū vnika die
 te mibi solito magis alienuz sentio: q̄si nulle annoz curricula:
 longūq; platonici annuz: nie cū tedio multo exulasse deplozo.
Tu es enī padisus voluptat̄. tu padisus supcelestis. **Q**uinimo
 omni paradiſo optabilior. **N**ani te iuxta votuz habere ē pfecte
 beatū eē. **N**ūc igit̄ si pietate atq; clemētia cūctos decet eē orna
 tos qui in potestate positi sūt: q̄t omagis ergo decet maiestatēz
 tuā miseratio magna t cōpassio multa. **Q**uare ergo o benigna
 ac et̄na sapiētia clementē nō consideras: q̄ misera illa amorosa
 corda que ad te sursū respiciūt: pfundissimos gemitus emittūt
 lacrimas fundūt vberrimas: clamantes post te plena voce:: re
 uertere reuertere dilecte mi: vt itueamur te. **R**edde nobis leti
 ciā salutaris penitētie tue: flentq; incōsolabilis timētes. ne forte
 offenderint faciē desiderabilez bonitatis tue: sedent sole ac soli
 tarie: q̄n̄ amaritudie replete sūt: t in secreto cubilis sui secum
 cōfabulant̄: t animo desiderati t suspiranti hec t similia dicūt.
Dquādo veniet: q̄n̄ redibit: putas videbo: putas cordis mei
 oculi videbūt: in quē angeli oculi pspicere cōcupiscunt. **N**ibi
 q̄z oīm te amantiū mininio res hec tristis nonnūq; accidit: vt
 dum dilcūs me' me inscio ac dulci sopore oppreso abyset. **E**go
 flens dicebā. **P**eu quo abijt dilcūs meus. **P**eu vbi requirā illū
 putas ne videbit qd̄ eū alliciat: affectuūq; eius pfunditas: eius
 regressus ad me retardet. **P**eu phdolor quare nō vigilaui: q̄re
 nō tenui illū. **M**i dulcis ostende te mibi: rcdde te mibi. **L**edit
 nāq; nimis absentia tua quez letificauit p̄sentia: vicissitudo ac
 cessus ac recessus me afflit vegetenit̄. **I**ndica ergo mibi vñ
 braculū sub quo cubas: refrigeriū querēs: estuz deuitans quia
 e i

Item 8

ascendit sol: ne iterū extra me vagari incipiā: qui me in te repeream. Neu q̄z diu carebo bac: qua sola habita cūcta desiderabilia possiderē. Ad me eā supplico mi dilecte declinare sp̄eliat. impetus cordis mei ad te. Huius nāq̄ mot⁹ violētia meipsum spoliāns: ac tibi deferēs: cuncta iocosa mihi reddit onerosa. De niq̄z t meipso carens oneri mihi sū: hec p̄ys oculis ituere. Jam enī deficio: amplius ferre nō valeo. Da ergo te: vt in te me recipiam: q̄ me per te pdidi. O mira v̄tus amoris: ego vere dico q̄ fortis ē vt mors dilectio. Etenīz cor mibi o amor abstulisti t dilecto dedisti: eiq̄ ip̄ni tā inseparabilis cōglutinasti: vt me certis tēporibus quodāmodo reliquisse puter: t iam in dubiū veritatē cuius sit: vtrū subiecti qđ viuificat: vel obiecti qđ estu feruidissimo amat. O cor dic mibi queso cui⁹ sis: vtrū ne illius quē tot⁹ amas viscerib⁹: vel illius cui vīta das. Si meū es: o q̄z parum meū es: o quotiēs alibi es: nescio vbi es: si nō es cū eo cui⁹ es. Ego vero nulli tā libere te dimitterē nūl dilecto quē plus q̄z vītam p̄priā diligo. Et q̄z eū plus q̄z me diligo: ideo tantomagis meū es: q̄zto plus ci⁹ es: cuius t ego. Nāq̄ nō solū te sibi approrias: s̄z t me totū q̄z simul tecū trahēdo sibi vendicas cū effec tu. Si ergo eius es: immo vero ei⁹ es: nō solū creatione: s̄z redēptione: t ceteris similibus causis: sicut t alie rationales creature: s̄z t eius es quodā singulari p̄uilegio: sc̄z volūtaria ac libera donatione. Siquidē tu es illud iocale qđ inchoantib⁹ amoris iuuētutis mee tēporib⁹ oībus mūdialibus tērenisq̄ amoribus priuatū sibi pro arra amoris: p̄ iocali dilcionis: t p̄ signo caritatis obtuli: t ip̄m sui noīs līris sanguineis cōsignās: thronū ebuneū: reclinatoriū aureū: ac thalamū nuptiale ad req̄escendū in eo sibi cōstitui. Igit̄ dic mibi qualib⁹ recipe vis illam tuā amicā t spūalem spōsanī: eternaz sc̄z sapientiā cū redierit t ad ostium cordis stando ac pulsando sibi petierit aperiri. Ego inq̄t nō diu tardabo nec dilectā diuti⁹ expectare p̄mittā: s̄z in occursum ei⁹ festinan̄ occurrā: t brachys desiderioꝝ meorū affectuosissime extensis: dilectū votorū meorū inf̄ salutatiōia verba itimo amplexu cōstringā: t sicut clausus ioānes in vtero mīris ad presentiam etni regis tripudiando saltauit: sic t ego clauso ergastulo ad tāte spōsc p̄sentiā medullitus exultabo: eāq̄ in voce exultationis t iubilatiōis talib⁹ verbis ex thesauro amoris assumpt⁹ salutabo dicēs. O dilecte mi abyssus p̄fundissima desideriorū meorū: t v̄tus medullarū mearū: totaq̄ simul cōgeries viscerū meorū: te salutant ex itimis t p̄cordialissimis anime affectibus

tibiq̄ demādant tot salutationes ac deuota seruicia: quot in arboribus folia: t̄ in celo fulgēt sydera: t̄ quot arene maris circa littora: siccq; deuote receptū introducā ad locū p̄priū sc̄z cordis tricliniū: spiritualē thalamū. Sz phdolor: hoc ē qđ me añ factuz gemere cōpellit: vicissitudo sc̄z accessus t̄ recessus ipsius. Nec nāq; valde affligit animū nondū pfectissimo amoris gradu solidatū. Nec t̄ his similia cordis suspiria t̄ amor̄ colloqa o eīna sapia audis nec attēdis. Sz nec aduerter̄ qđē aut curař te simulas

Sapientia *Uideo singula: t̄ attēto cordis desiderio pspicio vniuersa: sz expecta paulisp t̄ idē ca mibi vbum qđ a te quero. Nunqđ enim q multa loquit̄ ipē nō audiet: aut qui multa int̄rogat ipē nō respōdebit.* Respōde ergo t̄ tu mibi qđ qro. Quid ē hoc qđ potissimū celestes sp̄us q rere t̄ intendere de.

Discipulus *Oim pruden
bent in sua operatiōe.* **Sapiētia** *Scire ergo debes q angelici me obsecro. Sapiētia* *sp̄us t̄ viatores pfecti nī tīn i
sua operatiōe querūt: qntū cōformitatē oim actionuz suarū ad
meā voluntatē. Deus inq̄t diuina sapia cibus ē: vt faciā volū
tate p̄pis mei qui ē in celis. Dic ē cibus angeloz simulq; pfcōz
viatorū: vt delectent̄ voluntatē sui dñi ip̄leri in se: t̄ vniuersali
ter in oībus creaturis. Vñ t̄ ad opus vile de suo genere delecta
bili' ferēt: q̄ ad bōrificēti' si volūtati mee id maḡ foret acceptū*

Discipulus *O sumia sapia q̄ occulta suggillatiōe
tua nūc respōsione im̄perfectionē meaz
pcut. Int̄ēdis enī ni fallor q̄rulofitatē meā nō urbano rephēn
der: d̄scm̄ lōgāimitat̄ dānār q̄ dulcia qro aspa qad possū fugio.*

Sapientia *Tanta deberet eē absolutio affūs pbatī
onibus nō eēt alligatus: sz neq; p sp̄ualibus tīn inhiaret: vt eas
carius q̄ ip̄m summū bonū in seip̄o acceptum querēdo appete
ret. Considera ergo teip̄m qđ qras: aut quid diligas. Impfecti
enī quiq; ea q̄ dilecti sūt nō ip̄mi querūt. Aut enī incōmoda de
clinat: sicut scrui: vel sua lucra sectant̄. sicut mercenarij. Verūta
men vt int̄rogatiōi tue p̄ncipali de vicissitudie visitationū mea
rū que aiam vt dicis affligūt amorosam pleni' respondeā: scire
debēs q̄ inēduz frequēti' alys causis p̄emissis: ip̄a aia huius
subtractiōis causa existit: dū radio solari fenestra q̄ opaca qdaz*

Qu. 10.

Sc. 10.

Item 8

precludit: vel hospiti tāto irreuerentia exhibet: vt pīnde exire de dilecta atq; in hoc mūdo nō dilecta cogat: ipē cuius delicie sunt eē cū filiis hoīz. Interdū q̄q; adueniēs exultationē tribuo māsionē faciēs apud dilectā: n̄ maifeste qdē s̄ occulē atq; latē ter: ita vt paucissimi r̄ nō nisi exptissimi queant presentie tante misteria cog.

Discipulus Diie vt viōo peritissim⁹ noscere.

Oro igitur r̄ desidero vt mibi aliqua intersignia tue secretissime ac certissime p̄sentie ostē. Si presentiā meā deside

dere digneris. **Sapientia** ras cognoscere: teipin q̄

lis sis in absentia ḡe debes diligentē examinare: r̄ statini quod queris iuuenies. Summū nāq; cu sim bonū: p̄sentia mea cuncta bonitate adipleo. Ideoq; sicut causa p̄ suū effectū cognoscitur: r̄ sol in se iuuisibilis: p̄ radioꝝ suorū repulsionē visibilis efficit p̄scit p̄sentia mea dephendit per suā fecūdissimā bonitatē. Nūc igit̄ si bonitatē p̄sentie mee vel absentie sterilitatē pbasti: pfer in mediū: vt instructus inf̄ gramina valeas cognoscere flores.

Discipulus Si cuncta corporis mei mēbra in lin-

guas vterent: r̄ oēs artus hūana voce resonarēt: nō possent exprīmere neq; pfecte enarrare hoc qd̄ a me qris. T̄z vt verū fatear: hui⁹ rei causa in amplitudinē mi-

rabilii dei sepissime ad cor altū exurrexi: vt exaltaret de⁹ dicēs in memetiō. O si talis ē p̄sentie dei tam imensa bonitas in ho-

mine peccatore: cui⁹ vita minima r̄ exercicia nulla: qd̄ ergo est

in alijs vbi vite inocentia: r̄ ḡaruz ac v̄tutū copia tam imensa

Verūtamē hoc modicū qd̄ exptus sū: put dederis pferaz: vt in

buiusmodi pleniorē a te habere posis directionē pmissorꝝ. Igi-

tur o sūma bonitas cū faciē tuā gratiosaz: bonitate r̄ suauitate

plena a me auertis: cū internā cosolationē subtrahis: r̄ lumen

in manib⁹ abscōdis: tūc aia niisera subito immutat̄ r̄ velut lan-

guida r̄ tabescēs efficit. Lassitudo exide corporis subsequit̄ r̄ cor-

dis duricia ac spūs tristicia sentit. Tediū quoddā virulentū oc-

cupat fines meos: ita vt tedeat aiam meaz vite mee. Omnia q̄

viden̄ vel audiunt̄: etiā si bona fuerint nauzeaz tūc puocat̄ spi-

ritualē. Recessus etiā tu⁹ horrōre loci: celle fastidiū fratrū parit̄

mecū cōmemorantiū aspnationē inducit: r̄ aia mea dormitare

incipit pre tedio: vt iterdū ex pusillanimitate spūs nesciat vnde

veniat aut quo vadat. Experiētia insup certissima p̄suasum ha-

beo: me tūc eē ad vicia p̄cliuorē: ad resistendū tēptationibus

debilem: r̄ ad omnia exercicia spūalia minus valeutē. Qm̄nis

qui me illo in tpe quesierit: vacua domum inuenit. quod bonus p[ro]fa
 milias omnes domesticos b[ea]ndictione et hilaritate repl[et] abcel-
 sit et domiciliu[m] vacuu[m] dereliquit. At vero cu[m] p[re]clarus ille oriens
 splendor etne lucis in medio tenebrarum cordis mei exurgens et
 procedens pulcre exorit. Omnia mutatione dextere excelsi: tunc oes me-
 lancolice complexionis nebulosa c[on]geries dissoluuntur: et nox caligi-
 nosa sicut dies illuminatur: tristibus cunctis submotis. Et ecce cor
 risu[m] profundus: os iubilo replet: gaudet anima: serenat[ur] conscientia: plau-
 dunt cu[m] tripudio oia ossa mea: deum simul laudantia ac dicentia:
 quoniam bonus: quoniam in seculu[m] mia eius: et cantent in yuis domini: quoniā
 magna est gloria domini. Tunc icipit voluntas pre gaudio festinans: ra-
 tio pre exultatione solenizare: ita ut tatis gaudys ifusus: nuntius
 iurasseni q[uod] h[ab]et diem luminositatem tam insigne resurrectiois domine
 ob p[ro]coniu[m] orbi terrarum stellifer orbis adduxisset: nimirus cu[m] me
 extinctu[m] putauerat oriebar ut lucifer: et habitatibus in regione
 umbra mortis lux orta est eis. Tunc oia q[uod] prius dura et aspera et
 quodammodo impossibilia videbantur: dulcia reddebantur ac leuia.
 Jejunium dulce: vigilie breves: cunctaque exercicia p[ro]ua videbantur
 pre amoris magnitudine. In ea quoque hora gratiae spualis: vita emen-
 dare: mores corrigere: ac multa bona facere propone: q[uod] gratia rece-
 dete bene minime ad effectum produco: anima replet caritate et virtute:
 ac dulcedine tamquam profundus: ut pene seipsum et omnem ceterorum obli-
 uiscatur: meditatio[n]es melliflue ad libitum confluunt: lingua infantul[er]e
 diserta efficit: corpus pigrum ad mandata dei promptu reddit: et ut
 breuitate dicatur: tanta est gratiae copia ex omni parte distillans: ut omnis qui pe-
 tit accipiat: et qui querit inueniat: et pulsantibus aperiatur. Tunc cunctis
 visibilibus altior efficitur: oia temporalia calcasse: et in atris ce-
 lestis hierusal[em] me stare arbitror: ita ut auspicia quedam et inicia
 futuri seculi quodammodo incipiatur gustare. Omnes enim effectus
 in amoris gaudio uniti: in sola conditoris fructu[m] quiescunt. Hec
 inquit et his similia in penetralibus cordis geruntur: utrum autem ex
 me vel ex te per **Sapientia** hereditatio tibi ex te in me
 to informari: **Sapientia** tantum auxilium tuum ex te non
 nisi deficies: et ad nihil tendis. Hec autem et his similia per presen-
 tiam meam tibi noueris concessa. Nam hic est ludus amoris: quez
 in anima formosa **Discipulus.** Et quis est ludus
 habere consuevit. **Amoris:**

Sapientia Ludus amoris est gaudiu[m] et dolor: qui sibi
 uicem ex partia vel absentia dilci succedit. Hoc enim proprium amoris esse solet: ut quantus sit presente

Dem 8

amabili latecat: receden **Discipulus.** ^{Dic ludus}
te vero magis p̄cipiat, amoris non
mihi videſ eē gaudy: ſz meroris. **S**z obſecro te: putas ne ſi ab
bac viciſſitudie viſitatoři ſi b̄ tpe aliq viatores p̄uilegio ſinglari
excipi **Sapientia.** ^Daucifſimi nimirū: tanta diuina
antur **Sapientia.** ^Rum in boie p̄cipatio ſtabilitat̄
eſt q̄ſi quedam in **Discipulus.** ^O q̄ ſūt illi: vel cui
choatio etnitas. **D**iscipulus conditiōis: q̄ ad tan
tam cōformi **Sapientia.** ^Dy ſunt q̄ videlicz puriſſi
tate pueniūt: **Sapientia.** ^Mis affectib⁹ ab iſiniſ ab
ſtracti: t longo iā vſu t exercicio deiformes quodāmō effecti:
diuiniſ rebus cōtinue vniuſ: q̄ p̄ excessum mētis pfectiſſime
omne mediū diuidens deū t animā: tota alacritate deponuerit.
Discipulus. ^Dum hec audio: altius ingeniſco: eo
q̄ a talib⁹ in vita t experientia adhuc
tā longe me eē cognosco, pinde q̄ hec pfectiōis ſuma facultatē
meā excedit: volo a te ſcire qualit̄ **discipulus** exptus in huius
modi viſitatiōe. **Sapientia.** ^In die bonorū ne īme
ſe debeat tenere. **Sapientia.** mor ſis malor: t ecouer
ſo: vt ſic te quidē nec in pſentia grē vltra modū extollas: nec in
absentia vltra q̄ expedit dep̄mas: ſz velut ayoch vtraq̄ manu
vtaris p dextera. **S**i adhuc es nouella plātatio: t affidua irriga
tione necessari⁹ es: saltē hoc facias: vt hāc viciſſitudinē non ipa
tienter feras: licet faciem meā ſemp inqrere debeas diligenter
Discipul⁹. ^O ſi iſpicer velles ſcires vtiq̄ q̄ diuturna
dilci expectatio magna cordis ē afflictio.
Sapientia. ^Paud dubiū hāc rotā amoris volubilez
ſuſtinebit q̄cūq̄ amare voluerit: nec mi
rū: neq̄ enī mūdi huius amatoribus ſemp pſpera. ſz etiā iterdū
ſuccedūt aduersa: q̄ ſi forte minus exptus es: inq̄roga quēpiaz
ex eis: dicet tibi: q̄ laborabit oīs q̄ amare voluerit. **S**unt q̄dež
nōnulli amatores nimiu vtiq̄ molles: qui dū amoris ad horā in
ſeruiūt vt amatores ſz fine labore eē volunt: q̄bus ſi ſtatiſ iux
votū aura optata nō arriferit: a ceptis cōtinuo defiſtūt: t hy ad
fructū amoris miniime pueniūt: eis tanq̄ indignis diciſ: mili
cie ſpecies amor ē: diſcedite ſegnes. ^Proinde feruidus amator
vt ad fructū amoris deſideratu pueniat: debet eē ſedulus: lōga
nimis: obſeqoſus: nec facilē defiſtere debet: etiā ſi mijle viciib⁹
repulſam patiaſ: ſemp existens bone ſpei: cogitās q̄ labor iprob
bus oīa vincit: quid mollius aqua: qd lapide durius: t hic fre

quēti ictu gutta cauāt. **E**t vt rumores tibi bonos: t veris amatoribus ad audiendū delectabiles subinferā: noueris q̄p hec diuinissima pro qua laboras spōsa: rogari vult t obsequijs delecat. **Q**uis ve taz subito in rebus caducis obtinet qđ amori placet. **R**oget pinde t postulet t obsecrat: nec etiaz defistat. **E**t ego ei vere introitū iuxta cordis votū pmitto. **N**on ē enī innēta in oibus finibus israel: q̄ tā facilis sit ad exorandū: tā p̄mpta ad exaudiendū: t ad reddendū tā pia: sicut hec tua diuinissima spōsa. **E**n enī p̄e magnitudie amoris se cohibere nō valet: nō potest expectare donec rogef: s̄z p̄occupat se q̄rentes: t se priorem eis ostēdit. **S**tat in foro in medio platearū: in foribus portarū: dat vocē suā: oēs alliciens: t ad suū trahēs cūctos amorez: qui me amare voluerit: omni tēpore me suā amabilē spectare studeat: sicut t ego iugit meū amatorē spectare cōstueui. **S**iquidē nescit vtrū ab oriēte vel ab occidēte seu a septētrione aut meridie vniat quā prestolaf. **I**gnorat etiā an mane aut meridie aut galli cantu ostiū pulsat t aperiri petat. **N**ā sepius dū anim' me qren do anxius existit: q̄rendo nō iūnit: s̄z cū minime putauerit dilectū presentē: semp enī cupio dilectā amorī eē apertā t patam nec ea de suis plus q̄z de mea dignatiōe yolo cōfidere: porro n̄ sufficit vna horulaz tēporis cū dilecta expendere: s̄z necesse ē se pius vacare t videre: q̄ eius occulta susurria vult intelligere: t presentia eius potiri desiderat p̄ciosa. **E**t vt dulcibus his sermōnibus vba icrepatoria: nō tñ minus amatoria misceam⁹: argui valde te oportet q̄r vere de huiusmodi exercicijs amoris reprehēbilis es. **C**ur p̄chdolor tu q̄ miliciā amoris assumpsisti: q̄ hāc nostrā p̄phetiā professus es: t eius dulci iugo humerū tuū supposuisti: cur inq̄z vagabūdo corde t oculis tremulis: ac in fines orbis frē rotatis stare corā tanta spōsa presumis? **Q**ue īde fessio aspcū: serena t gratiosa facie iugit te p̄spectat: nec oculos suos vñq̄z a te auertit. **D**e verecundū ē singulis qbusq; audituz prebere: vt nō possis q̄ dei sapia in te loquit̄ audire. **O** q̄z turpe ē discipulo amoris seip̄z tñ obliuisci: vt eius nō aduertat vba ī terna cuius vbiq; circudat plentia. **M**erito pinde tanq; ab indigno se subtrabit: cū te nō in te nec in se: s̄z extra te t extra se ī mudi strepitū iūnit: t ideo q̄so hoc emēdare niemēto: ppende q̄z indecēs existat si aia qcc̄z in exterioribus q̄rat q̄ regnū dei ī tra se portat: regnū q̄ppe dei intra nos ē: qđ ē iusticia pax t gau dium in spiritus sancto.